

FIG. 19.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indult Bétsből Kedden Mártzius 6. ik napján
1864. ik esztendőben.*

B é t s.

Szirániának felső részében, nevezetesen Eisenertben, a' múlt Februáriusnak 21. ik napját követett éjjel, néhány minutummal tíz óra előtt egy olly erős zuhanással való föld rengés történt, mint a' mineműt a' házak héjazatjaikról le rohanó nagy hó szokott okozni. Ez a' föld rengése, a' mint onnan jelentik, nem tántorgó, hanem rázó volt, egy sekundaig tartott, és némely házakban az ajtóknak, ablakoknak, és az almariomokban lévő edényeknek tsörgésekről vétetődött eszre, és egyik házban nagyobb, a' másikban kevesebb mértékben tapasztaltatott. — Egyébb aránt azon egész este, és a' következett éjjel, sőt más nap is, a' föld meg

rendülését követett szélzugáson kívül, a' levegő igen tsendes volt. — Az ott való bányákban is lemmi szakadást nem okozott.

Frantzia Respublika.

A' Párisi officialis újság levélnek, az úgynevezett Monitörnek, 18 ik Februáriusi darabjában hollzasan elő adatik az a' Jelentés, mellyet a' törvényes dolgokra ügyelő minifter avagy fő itilő biró, Februariusnak 17 ikén, az első Conzulnak tett. Valamit az előtt való napon Generál Murat a' Párisi katona őrizethez intézett hirdetményében említett, ebben mind elő fordul, meg erőffitetik, és környülállásosan elő adatik, melly mivel ezen igen fontos történeinek világosítására szolgál, szükségesnek itiltem azt, a' Magy. Kurirnak Erd. Olvasóival egész mivóltában közleni.

„Polgár első Conzul! (igy kezdi a' törvényes dolgokra ügyelő minifter a' maga beszédjét). Ujabb öfzve esküvést fontak szöttek Angliában, még pedig azon békeffég közepén, mellynek szentül leendő meg tartására magát esküvéssel kötelezte, és a' midőn az Ammiensi békefféget meg rontotta, koránt sem a' maga erejében, hanem inkább gonosz fortélyainak szerentséssen leendő kimenetelében helyheztette reménységét. — De akkor sem szunnyadozott a' Fr. Kormányfészék — A' Policiának szemei nyomon követték az ellenségnek titkos Agenseit, és azoknak lépéseiket, a' kiket az Anglia aránnyal, és meflerkedésével meg rontott jól számba vette. — Végtére, el végeztettetnek lenni látatott a' hálló, és úgy gondolkoznak most Londouban, hogy a' mi lábaink alatt ásatott mina eddig fel lobbant. Leg alább igen bal hireket terjesztettek ott ki mi róllunk, 's igen vétkes re-

reménységgel ketsegették magokat ellenségeink.

„De azon öszve esküvésnek mesterei egyzerebe elfogattattak, szaporodnak a' próbák, mellyek olly fontosak, 's olly világosak, hogy azokat lehetetlen leszen meg táfolni. — Georges (a' Vendei Suánoknak vólt fő vevérjek) és az ő gyilkos társai Angliá zsóldjába vétettek, az ő titkos Agenseik a' Vendei Olztályt; Morbihánt, 's Francia Országnek északi részeit bé járták; de híjába tsábitották azt a' köz népet, mellyet a' Fr. Kormányfék a' maga josága és törvényei által egészen magához vont. — Pichegrü, a' kinek állortzája a' Respublika 5 ik esztendejében, Fructidornak 18-ikán (Augustus 1-ső napján) le húzatott, a' kinek gonósz igyekezete azon levelezés által, mellyet Generál Moreau a' Directoriumhoz küldött, fel fedeztetett — ez a' Pichegrü Angliában is magával viselte maga hazája ellen való gyűlölségét. — A' Respublika 8-ik esztendejében, Villottal együtt az ellenséges ármádiát követte, olly végből, hogy a' déli Olztályokban támadt haramjakkal magát öszve tsatolhassa — a' 9-dik esztendőben a' Beyreuthi Commissióval is öszve esküdt, és ő vólt az egyedül, a' kiben az Ammiensi békefégtől fogva minden reménységét helyheztesse vala az ellenség. — Az ifentelen Britannia Georget Pichegrü mellé adta, amához Pichegrüt, a' kit a' Frantziák betsültek, és sok ideig nem akarták el hinni, hogy ő árulója lett volna hazájának. —

„A' múlt esztendőben, Pichegrü és Moreau öszve békeltek, ámbár hóltig való gyűlölségnek kellett vólna e' kettő közt lenni. — Calaisben Agenseik közzül a' policia egyet fogott abban

a' pillanatban, mellyben az másod ízben Angliába vissza menni akart volna. Ez az ember még most is minden vele volt fontos irásokkal együtt a' Policia kezében van. Ennek az Agencnek el fogattatásával Generál Moreau meg dobant, és minden úton médon azon volt, hogy a' Kormány-széknek gondolatját ki tanúlhasa; de mivel minden halgatásban volt, ő is halgatott, falusi jószágába ment, sok kintsével, 's a' Respublika jótéteményeivel meg tetézve tsendességben élt, és azon történetet, a' melly őtet figyelmetefégre éhreszt-hette volna, a' Kormány-szék előtt eltitkolta, még akkor is, midőn Pichegrüt a' N. Britanniai minis-terium maga gyüllesébe hivatta, és ő a' Fr. Respublika ellenségeivel világosan öfve öfövetkezett volna. — Azonközben, mind jobban jobban közelített az az idő, mellyben az öfve esküttek az ő gonofz tsellyokat valóságosítani akarták. Ex-Generál Lajolais, Pichegrünek titkos és meg hitt barátja Párisból a' Moreau planumával Londonba Pichegrühöz ment, és eunek feleletével, 's intezetjével Moreauhoz Párisba vissza jött. — A' Georges haramjaczeborás társai is mindent el intéztek Párisban, a' mit köz fel-tételeknek eszközlésére szükségesnek lenni itiltek. — Dieppe és Treport közt (Normandiában) nézték azt a' helyet ki, a' hol az Angliai haram-ják az Angliai hadakozo hajókról ki szállitattak, a' hol azoknak elfogadasokrapénzel megvesztegettetett embereket találtak, és olyakat is, a' kik őket éj-jeleként, egyik helyséből a' másikig Párisig vezették. — Párisban azokban a' házakban, mellyeket előre bérbe fogadtak, magoknak jó menedék helyet találtak, azokban voltak az ő meg hitt

örizők is. Leg elsöben is Georges szállott ki hét haramja társaival együtt; másodszer Coste-Saint-Victor, a' ki a' 3 ik Nivozei (23. dik Decemberi) gonosz complotban részes lévén, halálra íteltetett vala, és 10 haramjatarsai. Ezen folyó hólnapnak első napjaiban a' harmadik versbeliek is ki szállottak, úgymint, Pichegrü, Lajollais, Armand-Gaillard, Raould ötse, Jean Mari Georgesnek legmeg hittebb embere, és több hozzájuk hasonló haramják. — A' negyedik versbeliek is váratnak, a' ki szállító Anglus hajokat látni is lehet, de mellyek az ellenkező szelek miatt partjainkhoz nem közelithetnek.

„Georges és Pichegrü Párisba jöven mindketten egy szálláson voltak, Gen. Moreauval beszéltek, és az a' hely, nap, söt óra is tudva vannak, a' mellyern, és a' hol a' leg első conferentiát tartották; másodszer is öfzve akartak gyülleni, de abból semmi sem lett; a' harmadik 's negyedik gyüllést a' Moreau Generál házánál tartották. — Georgesnek és Pichegrünek Párisban való mulatásokat, Generál Moreauval való conferentiájokat, sok és meg tzáfolhatatlan próbakkal lehet meg bizonyítani. — Georgesnek és Pichegrünek nyomait, egyik házból a' másikba követte a' policia. Azok a' kik ki szállásokban öket segítették, a' kik egyik helységtől a' másikig öket a' sejtét ejtzakákon vezették — azok, a' kik Párisban nékiek menedék helyet adtak — az ö meg hitt embereik, az ö czimborás társaik, Lajollais az ö fő közbenjárójok, 's velek együtt Moreau Generál meg fogattattak. — Pichegrünek bútorjai, 's levelei el foglaltattak, és a' leg nagyobb szorgalmatossággal nyomozzák ötet

és Georget a' köz tsendességre 's hátorságra ügyelő katonák."

„Mindezekből azt lehetett ki tanulni, hogy Anglia a' Fr. Kormányzékét fel fordítani, egészen zürzavarba ejteni, 's ezen zürzavar által Fr. Országot el vesztetni, és századokig tartó hazafiák közt való háborúba taszítani igyekezett. De egy olly Kormányzékét, mellynek 30 millió polgár védelmező istapja van, és a' mellyet egy igen erős, vitéz, 's hiv armadia őriz, nem Anglia, de annál nagyobb erő sem fordithatna fel. — Anglia sem más-képen, hanem az első Conzul orozva való megölése által igyekezik azon végét elérni. — Egyéb-aránt nem szükség a' polgároknak nyughatatlankodni, ezeknek a' haramjárnak nagy része márel fogatott, a' többi el futott, hanem ezek is nyomoztatnak a' policiától. Semmi rendbéli polgárok, semmi tisztviselők nem részesültek ezen öfzve esküvésben. Bövebben e' dolgot le rajzolni nem szükség, minden irásokat magalátott Kigyelmed, 's adjon parantsolatot, hogy mindenek a' főben járó dolgokra ügyelő Hivatal gondviselése alá vettefennek. — Költ Párisban Pluviose 27-ikén, a' 12-ik elztendőben (Febr. 17-ikén 1804 ben) — Regnier, Justice Minister, Maret Status Titoknok."

Regnier fő bírónak, avagy törvényes dolgokra ügyelő minísternek ezen első Conzulnál tett jelentése, három Státus Consiliárius által, még azon napon közöltetett a' Törvényhozó Tanátsal, és a' Tribunatussal. — Evvel az utólsóbbal Státus Tanátsos Treilhard közlötte azt. Generál Moreaunak testvér öttse Moreau Tribunus, a' Jelentésnek fel olvasása után fel álván így szözlött:

„A' leg elevenebb fájdalommal tapasztalom, hogy egy olly férfiát, a' ki sok és hasznos szolgálatoakat tett a' Republikának, de a' ki most meg fogattatván magát nem mentheti, egy időtől fogva mindenképen betsteleniteni igyekeznek. Az egész nemzet előtt azt mondom, hogy az én bátyám ártatlan, és semmi részt nem vett azon gonofzságban, a' mellyel őtet vádolják. Engedőd-jék maga mentségére néki eszköz, és ő magát meg igazítja. — Az ő nevében, a' magam nevében, és az ő mellységes szomorúságba, 's könnyullatások árjába merült familiájának nevében kívánom én ezt. Közönségesen és világosan kell az ő ügyét meg vizálni. — Azt kívánom, hogy ő a' közönséges itilőszék eleibe idéztesse, könnyű legyen néki az előtt a' maga ártatlanságát meg mutatni. — Ismét és ismét is azt mondom, hogy mind az, a' mivel őtet vádollyák, átkozott káromlás “ — Ezen szavai után Tribunus Moreau a' gyűlésből ki ment.

Status Consiliarius Treillard ekkor így szóllott: „Polgár Tribunusok! Ez az Orator, a' ki most közzületek ki ment, azon szoros egységéből folyó köteleffégének, mellyel ő Generál Moreauval öfzve van köttetve, eleget tett. Hogyha engemet ennek meg gondolása, és a' vádoltatott személy eránt való tiszteletem nem tartóztatnának, azt mondanám, hogy ezen Orator (t. i. Tribunus Moreau) nagy meg indulással nyilatkoztatta ki a' maga testvére eránt való buzgóságát. Hogyha az ő nagy érzékenysége, a' törvényes dolgokra ügyelő minifter Jelentésének tsendesen való halgatására néki időt engedett volna, tapasztalhatta volna ő azt, hogy az igazság regulája

szerént ment az végbe. A' törvénynek tellyesítésében mindenkor sokkal vigyázóbb vólta' Kormányfűk, hogy sem az igazság útjától el távozni akart vólta. A' törvényes dolgokra ügyelő Hivatal is a' kezében lévő levelek szerént ment, mellyek mind a' Megtartó Tanáttal, mind a' Status Tanáttal közöltettek. Utollyára azt mondóm, hogy Georral Moreaunak, familiájának, atyafiáinak, és barátinak tellyes hatalom fog az ő mentségére adatódni. Senki sints, a' ki igen ne kívánná azt, hogy ő ártatlannak találtaffék."

A' 19 ik Februariusi Párisi tudósítások szerént, a' Törvényhozó Tanács, és a' Tribunatus deputatusokat küldvén az első Cónzulhoz, azon való örömeket, hogy az ő betses életének vetett tőptől, őtet az Isteni kegyelmes gondviseles meg mentette, hathatóképen ki jelentették. A' Törvényhozó Tanácsnak előülője igen szép oratiót mondott előtte, de főkkál izebbet, és gyökeresebbet a' Tribunatus Előülője, mellyet a' Magyar Publicummal való közlésre erdemesnek lenni tartunk.

Polgár első Cónzul! A' midőn egyedül az igazságos hadakozásnak veszedelmeitől féltenék Tégedet, az Angliai hitetlen kormányfűk újabb öfzve esküvést szőtt font ellened. Melly igen meg alacsonyítú vallás tétele az annak, hogy ő Fr. Ország helyre állitóját világossan és fegyverével meg nem győzheti. — Melly világos tanúbizonyossága az annak, hogy a' Fr. Republikának boldogsága, és Európának tsendessége a' Te életednek megtartásával szorossan öfzve legyenek köttetve. A' Tribunatus, mellyet számtalan okok és jó szivűség tsatolt a' Te izeményedhez, azt kívánnya általunk ki nyilatkoztatni, hogy minden polgár irtód.

zik azon veszedelemnek meg gondolására, mellyet a' Te betses személyed ellen készítették ellenségeink. — A' Te életednek megmaradásától sok millió ember életének fenn tartása függ; egyedül az mentheti meg Francia Országot a' hazafiák közt való háborúnak szerentsétlen tsillagától, és az új revolutionnak nyomorúságaitól. A' mi másoktól való nem függésünket, a' mi ditsőtségünket, és a' mi tsendességünket akarták, a' Te életednek elvétele által el temetni. — Nem annyira Tégedet, mint inkább a' Frantzia nemzetet tették tzélül. Te sok századokra terjedő ditsőtlieget szerzettél magadnak, mi pedig allig kofolhattuk meg négy ez-tendők alatt a' tsendessieget. — Vajha azokat a' veszedelmeket, mellyek által minden szivek fel háborittatnak, az erős és igazságot szerető Kormány-szék a' törvényektől annak adatott eszközök által el hárithatná, és állandó bátorságba helyeztethetné annak életét, a' ki a' nemzetnek az idegeneknél betsületet, belől békesseget szerzett, és a' kinek az ő létele, emlékezete, és feltételei mindenkor kedvesek, tekintetre méltók, és szentek fog-nak előttünk lenni.“

A' törvényhozó Tanács és Tribunatus deputatuffainak illy formán felelt al első Conzul: „Az időnek azon első pillantatjától fogva, mellyben én ezen leg főbb hivatalra emeltettem, számos ösz-ve esküvések készitettek az én életem ellen. A' miolta a' fegyverben neveltetem, soha semmit sem ügyeltem azon veszedelmekre, a' mellyek ben-nem félelmet gerjeszthettek volna. De lehetetlen magamat a' szomorúságtól meg tartóztatni, ha meg fontolem, melly gyászos állapotba helyeztetett volna ez a' nagy nemzet, ha ez az utolsó

öszve esküvés el űilhetett volna, mivel nem más, hanem kiváltképen a' Frantzia nemzet ditsősége, szabadsága, és élete vólt annak tárgya. Én regula le mondottam a' magános életnek gyönyörűségeiről, minden szempillantásaimat, sőt egész életemet azon kötelességeknak tellyesítésekre fordítottam, mellyeket az ifteni végezés, és a' Frantzia nemzet reám biztanak. — Vigyázni fognak az egek Fr. Országra, és el fordítják a' gonoszoknak gonofz szándékjaikat. — Legyenek tsendességben a' lakosok, az én életem mind addig fog tartani, míg arra a' nemzetnek szüksége leszen. De szükség azt a' Francia népnek tudni, hogy erántam való bizodalma, és szeretete nélkül az én életem vizsgáltság nélkül való lenne, és semmi jó véget nem érhetne."

Ezen nevezetes öszve esküvésnek kinyilatkoztatásáról következendő magános tudósítást olvasunk **S t r a l z b u r g b ó l**: „Még a' múlt Januarius kezdetében fontos tudósítást vett a' Párisi Policia Director a' Royalistaknak és a' hazájokba vissza jött Emigránsoknak öszve esküvésekről, mellynek az első Conzul meg ölettetése, a' jelenvaló Kormányfzéknek fel fordítása, és le rontása vólt leg főbb tárgya. Az időnek azon tzikkelyétől fogva sok személyek meg fogattattak, a' kik közzül némelyek az egész öszve esküvésnek kezdetét, folyamatját, környülállásait, és azokat, a' kik abban részt vettek, ki nyilatkoztatták. Ezen öszve esküvésnek tagjai Georges, Duthail, Pichegrü, titkos Agenseket küldöttek Párisba, a' kik a' hazájokba vissza bortsátott emigránsok közzül számos követöket szerzetek magoknak. Kevés idővel azután sok zsóldbavéttetett Suánsok jelentenek meg **G e o r g e s** és

Pichegrü vezérekkel. Ennek az utolsóbnak leg hitebb embere volt Fr. Ex-Général Lajollais. Ennek az ő felesége, Pichegrü kedves ágyasa, kinek Strazburgban volt a' lakasa, és a' ki ezen a' télen kedves szeretőjéhez maga is Angliába utazott, a' Kormányfőnek az Alsó Rénusi Osztály Préfektusához, telegrafus segítségével küldött parancsolatjához képest, itten (az az, Strazburgban) néhány nappal ennekelőtte meg fogatott. — General Moreau, midőn Februarius 15-ik napján, dél előtt 11 órakor, Párisból a' maga Grosboisi falusi jóságába akart volna menni, a' Charentoni hídon el fogattatott, és egyenesen a' Tempeli fog házba vitetett. Azután minden jósága és irásai el petséttettek. — General Moncey a' nemzeti Gárdiák fő Commendansa elközlötte el fogattatását. — Desonville, a' ki a' revolutió ideje alatt magát esméretellessé tette, azon szempillantásban, mellyben őtet el fogni akarták, magába kélt ütött. — Pichegrü kotsis öltözetben Caillotban bukdokol. Ugy mondják, hogy már mind ő, mind Georges el fogattattak, és a' Tempeli fogházba tsukattak volna. — Sok fegyver és olly forma köntösök találtattak az el fogatott öszve eskütteknél, a' mineműt az első Conzul kisíró trabantjai viselnek. Ezeket a' végre készítették ok, hogy az azokba öltözött öszve esküttek, vagy Malmaisonban, vagy a' vadászaton, vagy valahoi az utban annál könnyebben el foghassák, és vagy idegen földre vihessék, vagy ha a' nem lehetne, magok meg ölhessék az első Conzult s. a. t.

Spanyol Ország.

Barcellonaból, Jan. 25 ik napján. A' Spanyol Orzági financialis miníster, itten olly hir-

detményt ragasztatott a' közönséges épületekre , mellyből azt lehet gondolni, hogy semmi ellenséges szívvél nem viseltetik ellenünk N. Britannia. Ennek az Aranjuezben, Jan. 17-ikén költ hirdetménynek rövid foglalata ide megyen ki: „A' mi kegyelmessen uralkodó, és békeféléget szerető Fels. Királyunk, úgymond, az egymás ellen hadakozó Hatalmasságokkal oly egyvességre lépett , hogy tökéletes neutralitásban maradhasson, az az, sem az egyik, sem a' másik részre hajlani ne kénszerítessen. Meg nem igrte ugyan a' Londoni Kir. udvar világossan ; mindazáltal tellyes reménységgel vagon Ő Catholica Felsege az eránt, hogy valamint az Ammiensi békefélégtől fogva, úgy ezután is baratságos szívvél fog Anglia eránta viseltetni, melly abból is ki tettzik, hogy azokat az Anglus zsákmányozó hajókat, mellyek a' mi hajókereskedő hajóinkat el rablottak, szoros számadásra vonatta, a' hajóinknak okozott kárt ki pótolta, 's szabaddon botsátatta.“

Mallagából Jan. 14-ik napján. Egyik nyomorúság a' másikat követi rajtunk. Azon öldöklő nyavalya által sziveinken ütett sebhely , melly sok pufztitást tett nem régiben köztünk, még bé sem gyógyúlt egészen , a' midőn tegnap este , éjfélt után egy órakor, és ma hét órakor szörnyű föld rendülést érzettünk, melly miatt négy ház öltve dült, sok meg károsított, és sok nagy épületek fundamentomaikból ki mozdítottak. — A' leg nagyobb szerentsétlenség közt e' volt szerentsénk, (ha szerentsének lehet nevezni), hogy lakosaink között nem sokan vesztették el élhetet. De így is igen nagy nyughatatlanság közt élünk, 's újabb és több föld rendüléstől féltünk; mivel a' felet-

tünk álló levegő igen homályos, zürzavaros, melly miatt számos lakosok honnyaikat el hagyván, a' mezőkre futottak ki, 's ott laknak fel vont sátorok alatt.

A' védelmező himlőnek meg betsülhetetlen hasznairól a' Madritti Kormányfőzék tökéletesfeleg lévén győződve, nemcsak Európai Országokban, hanem napkeleti és napnyugoti Indiai coloniaiban is ki terjesztetni kívánja azt. E' végre az oda rendelt Orvosokkal és Seb orvosokkal sok oly apró gyermekek küldettek, a' kik, hogy oda friss tehén himlő matériát vinni lehessen, az úton egymás után mind bé fognak óltatódni.

Egy bizonyos Vármegyéből minap hozzám intézett levélben arról tudósítottam, hogy egy oda való Processualis Seb orvos, azon N. Megye közönséges Gyűlésébe bé adott Jegyzésében tagadta, hogy ezen áldott eszköznek, a' tehén himlővel való bé óltásnak Anglus híres Orvos Doktor Jenner lett volna első fel találója, és az abból származott ditsőséget nem ennek, hanem egy Orosz Birodalombéli orvosnak tulajdonította. De még eddig egyetlen egy Tudós sem találtatott ezen Seb orvoson kívül Európában, a' ki e' dolgot kétségbe hozni mére szlette volna, és ha más valaki lett volna annak feltalálója, sem az Angliai Parlamentum 6000 font sterlingből álló penzióra, sem a' Londoni Előjárók azon város polgári jussára ötet méltónak lenni nem ítülték volna. Továbbá, ha nem Angliában, hanem az Orosz Birodalomban találtatott volna azon eszköz fel, azok a' két Bécsi tudós Orvos Doctorok, úgymint de Carro és de Careno, a' kik a' tehén himlővel való bé óltást az Ausztriai Birodalomban es-

méreteffekké tettek leg elsöben, nem Angliából, és nem Doct. J e n n e r t ö l, hanem az Orosz Birodalomból hozattak volna tehát himlő matériát, és az avval bánás módjáról való oktatást. Végrezetre, hogy egyebeket el halgassak, ha az Orosz Birodalomban, és ha Orosz Tudós lett volna azon meg bethülhetetlen eszköznek fel találója, mi szükség lett volna, két esztendővel ennekölte, S c h u l t z Berliui Orvos Doctort, az Orosz Császár parantsolatjából, nagy fizetéssel Pétersburgba hivatni, és az oda való Orvosokat a' tehát himlő bé öltásának methodusara ő általa meg taníttatni.

Elegyes Dolgok.

Herczeg Camillo Borghese, a' Fr. első Conzulknak sógora igen fényes udvart tart Rómában. Most töltötte el a' 28 ik esztendöt, és négy esztendeje, hogy uralkodó herczeggé lett a' familiájában. — Valamint Európának napkeleti, napnyugoti, és déli részeiben, úgy Dániában, Svéciában, és az Orosz Birodalomban is igen engedelmes völt az idén a' tél; Norvégiában é lenben sok esztendöktöl fogva nem völt olly nagy hideg és sok hó, mint e' most folyó esztendőben, úgy annyira, hogy egy helységböl a' másikba, se lovon, se szánon, se gyalog menni nem lehetett. — A' Francia Concordatában Fr. nemzetnek engedödött Jubilaeum, az az tökéletes bünbotsánát, e' folyó Martius 10-ik napján kezdödik el, és a' jövö Aprilis 8-ikáig fog tartani. Az illyetén Jubilaeumot VIII. Bonifacius Pápa rendelte leg elsöben, melly eleinte 100, azután 50, azután 30, végtére minden 25-ik esztendőre vala meg határozva. — Genua városában, a' múlt farsangban senkinek,

és semmi közönséges helyen áll ortzásán megjelenni meg nem engedtetett —

T u d ó s í t á s.

A' közelebb múlt esztendőben, September 11-dik napján, a' Magyar Kurir mellé ragasztott tudósításomban jelentettem a' két Magyar Hazának, hogy Bétsi Szem-Orvos Beer József Urnak az egészséges és gyenge szemekre való gondviselésről írott munkáját Magyarra fordítottam, és ki adni szándékozom, ha elegendő számú előfizetők találkoznak, 's az előre fizetett pénz hozzám fel küldetik. Az előre fizetésnek idejét a' múlt November 1-ső napjáig, a' pénz fel küldését pedig ujj esztendő 1-ső napjáig határoztam volt meg. Hogy felette nagy számú előfizetőkrol gondolkozzam, a' tapasztalás nem engedte; de hogy oly kevesen végyenek részt egy ilyen derék könyv Magyar nyelven lejendő ki adatásában, egyenesen meg vallom, nem is álmodtam. Ezen váratlan dolognak okát egy néhány hozzám küldött leveleknek foglalattya szerént abban keresem, hogy a' mint írják, az előfizetők sokszor meg tsalatkortanak, a' midőn hofszas várakozások után is, némely fokot igérő tudósításoknak nem tsak semmi sükerét nem latták, hanem még kárát is vallották, sem a' jelentett könyv ki nem adattatván, sem az előre fizetett pénz viszfza nem küldettetésén nékiek.

Hogy némely tudósítások tökéletességre nem mentenek, annak okát itéletem szerént az előfizetőknek kitsiny számában kelletik keresni; miért nem küldetett légyen pedig visfza a' tökéletességre nem ment könyvekre előfizetett pénz (ha meg történt) nem illik visgálnom. Elég nagy kár, hogy a' Ma-

gyar Litteratura gyarapodásának számtalan akadályai közzül, egynek tartattathatik ez is.

Az 1802-ben ki adott tudósításom, és a' tén hén himlőről írott munkámbak a' tudósítás után a hólnapokkal lett közönségeslé tétele, úgy tettik elég bizonyság arra, hogy nem tartozom azoknak számába, a' kik temérdek dolgokat ígérő, elég lármás, de sükeretlen tudósításaikkal szokták a' Magyar újságok érdemes Olvasóit fárasztani.

Ellent nem álván a' fenn forgó könyvre előfizetőknek kitsiny száma: bizonyossá télszem a' két Magyar Hazát az iránt, hogy azt ki fogom adni. Tsak arról kívánom még tudósítani az előre fizetni kívánó Urakat, hogy az első árkuft, melyenn az előre fizetőknek neveik és rangjaik egygyen egygyen fel lélsznek jegyeztetve, legelőjára fogom ki nyomtattatni, következésképpen ha három hólnapok alatt hozzám meg érkezik tudósítások, a' jövendő előfizetőknek neveiket is bé iktathatom.

Azt ígértem volt a' Septembéri tudósításomban, hogy ha elegendő előfizetők fogják magokat új elstendeig jelenteni, Jósef napjára a' könyv készen lélszen; de a' kik egybe vetik a' nyomtatás és el küldözés költségének nagyságát az előfizetőknek kitsiny számával, a' helyett hogy hibául tulajdonítanak egynéhány hólnapi késedelmemet, bámulni fogják az említett könyv' ki adásáról jelentett el tökéllésemet.

Irtam Bétsben, Mártius 6-ik napján,
Alster Vorstadt, Adlergasse Nro. 157.
im 1-ften Stock,

Váradí Sámuel.